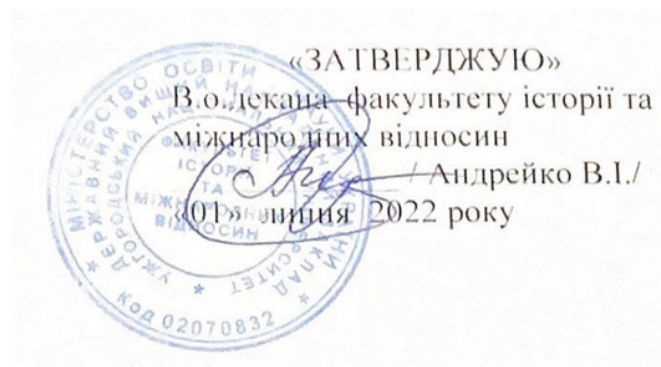

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОДАТКОВА СИСТЕМА І ПОДАТКИ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «**Податкова система і податки**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **07 Управління та адміністрування** спеціальності **073 Менеджмент** освітньої програми **Менеджмент**.

Розробник: Сойма Світлана Юріївна, - к.е.н., доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту

протокол № 12 від «30» червня 2022 р.

Завідувач кафедри Дюгованець О.М.

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол № 9 від «1» липня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Мишко С.А.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	2-ий	3й
Кількість модулів – 1 Кількість змістових модулів - 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання:4	4-ий	6й
аудиторних денної форми навчання – 60 годин; заочної форми навчання – 14 годин	Лекції:	
	32	10
самостійної роботи студента денної форми навчання –60 годин; заочної форми навчання – 106 годин	Практичні (семінарські):	
	28	4
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усне та письмове опитування	Самостійна робота:	
	60	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Податкова система і податки» входить до циклу дисциплін освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр. Ефективність податкової системи є передумовою вирішення соціальних і економічних завдань, а також здійснення інших функцій, які виконує держава на даному етапі історичного розвитку. З фіскального погляду важливим є достатність доходів, котрі отримує держава, з економічного – який вплив вона через податкову політику здійснює на економічний розвиток. Управління податковою сферою є складним процесом, що вимагає висококваліфікованих спеціалістів, добре обізнаних як з теоретичними аспектами оподаткування, так і з практичними питаннями щодо нарахування та стягнення податків. Основним завданням даної дисципліни є:

- дати правильне розуміння закономірностей у сфері податкових відносин держави і розкрити шляхи використання цих закономірностей у практиці податкової роботи;
- показати роль та значення податкової політики в процесі економічного розвитку;
- навчити вільно орієнтуватися у податковому законодавстві й застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

Основна навчальна **мета** курсу –

- вивчення сукупності фінансових відносин, які виникають у процесі розподілу та перерозподілу вартості валового внутрішнього продукту від юридичних та фізичних осіб до загальнодержавних централізованих фондів, що становить теоретичну основу дисципліни.

Велика увага приділяється вивченню практичних засад функціонування податкової системи в Україні. Це необхідно майбутньому спеціалісту, щоб вільно орієнтуватися у податковій сфері, об'єктивно оцінювати зміни, що відбуваються в податковій політиці, розуміти суть і тенденції розвитку податкових відносин, розробляти та вирішувати актуальні питання теорії і практики розбудови податкової системи держави. Ця мета досягається шляхом формування необхідного поєднання уявлення, знань та умінь, яке забезпечує логістичне управління ресурсами організації із заданою якістю.

За підсумками вивчення курсу студент повинен **знати**:

- теоретичні та організаційні основи податкової системи та податкової політики, роль податкової складової в бюджетних надходженнях;
- основні принципи роботи з законодавчими актами, діючими інструктивними матеріалами та нормативами;
- методика розрахунків, порядок сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами;
- альтернативні системи оподаткування;

За підсумками вивчення курсу студент повинен **вміти**:

- застосовувати методику обчислення і сплати податків;
- складати податкову звітність;
- працювати із законодавчим та інструктивним матеріалом, правильно його трактувати, розуміти та використовувати.

Курс “Податкова система і податки” належить до спеціальних базових фінансових дисциплін і вивчає конкретні форми прояву економічних законів у сфері фінансів. Він органічно пов'язаний з такими курсами як «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Бюджетна система», «Гроші та кредит».

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

загальних:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (34)
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. (35)
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. (39)

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Податкова система і податки» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОКЗ 1.9 Основи підприємництва та ринкової економіки

ОКЗ 1.11 Макроекономіка

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Менеджмент», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

<i>Програмні результати навчання</i>	<i>Шифр ПРН</i>
Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПР1
Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.	ПР4
Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.	ПР5
Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	ПР6
Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.	ПР9
Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.	ПР13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Податкова система і податки»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.	ПР4
Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	ПР6

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Методи навчання: лекції, практичні (семінарські) заняття, дискусія, тренінгове заняття, ситуаційні вправи, виконання індивідуального проекту, вирішення практичних задач і ситуацій, творчі завдання, консультації, самостійна робота.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- поточне оцінювання;
- поточне тестування;
- складання модульного контролю;
- підготовка рефератів та індивідуальних завдань, доповідей по відповідних питаннях;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- розв'язування практичних ситуаційних завдань;
- складання іспиту.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми та методи контролю:

1) форми поточного контролю: усне опитування; участь у дискусії; розгляд проблемних ситуацій; виступ на семінарських заняттях; підготовка тематичної доповіді, чи презентації; підготовка і презентація творчого індивідуального завдання тощо;

2) форма модульного контролю: письмова/усна контрольна робота; письмове тестування з теми (модулю);

3) форма підсумкового семестрового контролю: усний/письмовий іспит/залік.

Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання.

Поточний контроль – це контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру. При контролі систематичності та активності роботи студента оцінки підлягають:

- відвідування семінарських занять;
- активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу.

Методи оцінювання:

- експрес опитування;
- поточне тестування;
- розв'язування ситуаційних задач;
- презентація результатів виконаних завдань та досліджень;
- конспект на тему;
- анотація додатково вивченої літератури;
- підсумкове контрольне опитування.

Оцінювання індивідуальної та самостійної роботи за результатами контролю систематичності та активності роботи студента протягом семестру здійснюється два рази протягом семестру. Максимальна кількість балів при цьому складає 50.

Форма модульного контрольного оцінювання

Модульний контроль – це визначення рівня засвоєння студентом навчального матеріалу відповідної дисципліни. Модульний контроль з дисципліни «**Податкова система і податки**» проводиться у письмовій формі. Кількість модульних контрольних робіт на дисципліну – 1, який складається з двох змістовних модулів. Форма модульного контролю: питання, тести і завдання.

Протягом семестру студенти виконують дві модульні письмові контрольні роботи, які оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів кожна. До модульного контрольного оцінювання допускаються всі студенти.

Виконання контрольного завдання здійснюється студентом індивідуально.

При визначенні модульної оцінки враховуються результати поточного контролю під час семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Модульний контроль оцінюється максимально в 100 балів: 50 балів за поточну успішність, 50 балів за результат виконання модульної контрольної роботи. На виконання письмового компонента модульного контролю відводяться дві академічні години.

Студент, який за результатами модульного контролю отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен перескласти цей модуль до проведення підсумкового (семестрового) контролю, згідно із затвердженим деканатом графіком або під час чергування викладачів на кафедрі.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середня арифметична сума балів, отриманих у результаті модульних контролів, відвідування лекцій, практичних занять і виконання самостійної та індивідуальної роботи)

Таблиця 5.1

	Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Самостійна та індивідуальна робота студента	Всього
ЗМ №1	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
ЗМ №2	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
<i>Екзамен (2 семестр) Середня арифметична сума ЗМ №1 і ЗМ №2</i>				<i>100 балів</i>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за **100 бальною системою за кожний модуль**. З цих 100 балів 50%, тобто **50 балів відводиться на оцінювання модульних контролів в усній, письмовій або письмово-усній формі викладачем в аудиторії**. Решта **50 балів** також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і контрольних робіт) та індивідуальної роботи студента (практичний компонент – реферат, есе, складання термінологічного словника тощо). Теоретична компонента оцінюється в **40 балів**, а практична – **10**.

Семестрова оцінка виставляється або за результатом модульного контролю (наприклад, студент за результатом модульного контролю набрав 75 (за шкалою ECTS – «C») – за розширеною національною шкалою – «добре»), **або підсумкового контролю** (екзамен).

Студент, який у результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше **60 балів і отриманий бал його влаштовує**, має право не складати залік із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати екзамен.

Таблиця 5.2

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100
5	5	5	5	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	50	100
5	5	10	10	10	5	5		

T1, T2 ... – теми

Поточне оцінювання за два змістовні модулі здійснюється за трьома складовими:

- контроль систематичності й активності роботи студента протягом семестру (**40 балів**);
- контроль самостійної та індивідуальної роботи (**10 балів**);
- контроль за виконанням модульного завдання (**50 балів**).

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється **поточний модульний контроль у письмовій, усній чи письмово-усній формі**, який оцінюється у межах від **1** до **50 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості. Викладач за індивідуальну роботу та активність студента під час занять з даної дисципліни на протязі семестру використовує **50-бальну** систему оцінювання – 10 (практична компонента) і 40 балів (теоретична компонента) відповідно.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмного матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни тощо. Підсумковий контроль з дисципліни «**Податкова система і податки**» проводиться у формі екзамену. До нього допускаються всі студенти, за виключенням тих, які не виконали елементи навчального плану. Форма підсумкового семестрового контролю: письмово-усні завдання згідно розроблених екзаменаційних білетів.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше **60 балів зобов'язаний** скласти екзамен із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час іспиту оцінені менш ніж **60 балів**, він (вона) рахуються такими, що не здали підсумковий контроль. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці 5.4:

Таблиця 5.3

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання самостійної роботи – підготовки і захисту рефератів та анотованих аналітичних оглядів наукових статей і публікацій у періодичних виданнях, а також монографіях і збірниках наукових праць.

Оцінка за будь-який вид самостійної роботи складається з трьох складових: 1) актуальна тематика обраної теми, 2) впевнений захист, 3) виконаний згідно наданих вище вимог – така робота заслуговує на **10 балів**.

Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи здійснюється у кожному змістовному модулі. Для оцінки представляються такі види робіт, які оцінюються в 10 балів: або підготовка рефератів, доповідей тощо, або поглиблене опрацювання першоджерел і наукових статей, або виконання індивідуальних контрольних, практичних і ситуаційних завдань.

Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах **40 балів** у кожному змістовному модулі:

- **31-40 балів** – відвідано не менше 90% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»;

- **21-30 балів** – відвідано не менше 75% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»;

- **11-20 балів** – відвідано не менше 60% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «відмінно»;

- **1-10 балів** – відвідано не менше 50% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре».

Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Модульний контроль та екзамен приймаються у письмо-усній формі, для чого розробляються варіанти завдань та екзаменаційні білети.

Таблиця 5.4

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4×10 балів	40	4×10 балів	40
Письмове тестування при тематичному оцінюванні				
Презентація, есе, індивідуальне завдання	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Особливості використання засобів діагностики та контролю за умов дистанційного навчання

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням корпоративної мережі Google Meet названі засоби, методи і форми визначаються за домовленістю зі студентським колективом і, в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відео-конференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів.

Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і семінарських занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до гугл-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Сутність і види податків.

Передумови виникнення та розвитку податків. Соціально-економічний зміст та призначення податків. Функції податків. Елементи податку, їх характеристика. Види податків і податкових платежів та їх класифікація. Місце прямих і непрямих податків в податковій системі, їх переваги та недоліки. Роль податків у фіскальній політиці держави держави

Тема 2. Податкова система і податкова політика.

Суть, значення та роль податкової системи у складі державних доходів. Наукові основи побудови оптимальної податкової системи. Склад податкової системи України. Характеристика системи оподаткування України. Права та відповідальність платників податків. Порівняльна характеристика податкових систем в економічно розвинутих державах світу.

Тема 3. Податок на додану вартість

Сутність та фіскальна роль ПДВ як форми універсального акцизу. Платники, об'єкти та ставки оподаткування. База оподаткування. Операції, що звільнені від оподаткування. Порядок обчислення і сплати податку. Фінансова звітність. Бюджетне відшкодування ПДВ. Світовий досвід організації справляння ПДВ. Пільги з ПДВ. Методика включення податку в ціни товарів, робіт та послуг. Податкова декларація з ПДВ: структура, порядок заповнення і подання. Облік податку у платників у податковій інспекції. Контроль щодо ПДВ і відповідальність платників.

Тема 4. Акцизний збір

Акцизний збір як форма специфічних акцизів. Елементи справляння акцизного збору. Механізм обчислення акцизного збору. Порядок та терміни сплати акцизного збору. Контроль за надходженням акцизного збору та відповідальність платників.

Тема 5. Мито

Соціально-економічна сутність мита і основи митної справи в Україні. Види мита та їх характеристика. Елементи нарахування та сплати мита. Порядок обчислення, сплати мита та перерахування його до бюджету.

Тема 6. Податок на прибуток підприємств

Сутність та форми прибуткового оподаткування юридичних осіб. Платники і ставки податку на прибуток. Об'єкт оподаткування. Валові доходи та їх коригування. Зміст, склад і структура валових витрат. Амортизація та її вплив на об'єкт оподаткування. Порядок сплати податку на прибуток підприємств та зарахування його до бюджету. Оподаткування операцій особливого виду. Оподаткування нерезидентів. Оподаткування виробників сільсько-господарської продукції.

Тема 7. Фіксований сільськогосподарський податок

ФСП як альтернативна форма оподаткування сільгоспвиробників. Платники ФСП. Об'єкти оподаткування та ставки податку. Порядок обчислення, подання звітності та сплати податку

Змістовий модуль 2.

Тема 8. Податок з доходів фізичних осіб

Необхідність справляння податку з доходів фізичних осіб, його роль і принципи організації. Платники і об'єкти оподаткування. Сукупний оподаткований дохід. Податковий кредит. Податкові соціальні пільги. Ставки податку та порядок його адміністрування. Оподаткування доходів фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Механізм та особливості нарахування ПДФО. Особи, відповідальні за нарахування і утримання податку. Порядок його сплати і подання звітності. Особливості нарахування та сплати податку з окремих видів доходів. Обов'язки і відповідальність фізичних та юридичних осіб. Контроль органів ДПС.

Тема 9. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва

Особливості запровадження спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва для юридичних та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Платники єдиного податку, об'єкти оподаткування та ставки. Порядок обчислення та сплати єдиного податку. Порядок видачі Свідоцтва про право на сплату єдиного податку суб'єктом малого підприємництва. Фіксований податок.

Тема 10. Плата за ресурси та послуги

Елементи побудови, механізм розробки та порядок сплати плати за землю. Лісовий дохід як плата за використання лісових ресурсів. Збір за спеціальне використання водних ресурсів. Платежі за користування надрами. Суть і призначення державного мита. Порядок його стягнення і перерахування в бюджет.

Тема 11. Інші податки

Податок на промисел: призначення, платники, порядок визначення суми податку та її сплати до бюджету. Податок з власників транспортних засобів: платники, об'єкт оподаткування, ставки та порядок і строки сплати. Місцеві податки: комунальний і податок з реклами. Місцеві збори. Єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України.

Тема 12. Державна податкова служба України.

Основи організації податкової роботи, її суб'єкти та основні елементи. Завдання, принципи та структура податкової служби. Функції податкової служби. Податкова міліція: функції, права та обов'язки.

Тема 13. Податковий менеджмент

Сутність, об'єкт, суб'єкт та мета податкового менеджменту. Функції податкового менеджменту. Поняття податкової роботи. Оперативний облік та звітність про надходження платежів. Робота податкових інспекцій по забезпеченню повноти обліку. Облік платників податків, податкових

надходжень та внесків до державних цільових фондів. Порядок визначення обсягу податкових зобов'язань

Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків.

Економічна сутність ухилення від сплати податків. Форми та способи ухилення від сплати податків.

Процедура перекладання податків. Подвійне оподаткування. Міжнародне податкове планування. Проблеми подвійного оподаткування іноземних доходів в Україні

Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки в умовах війни

Сутність податкової політики та напрями її проведення. Недоліки податкової системи та їх вплив на розвиток економіки. Податкова політика як елемент державного регулювання економіки. Напрями податкової політики України в перехідний період. Критерії формування податкової політики в правовій державі. Типи податкової політики. Вплив оподаткування на інвестиції та економічний ріст в країні.

6.2 Структура навчальної дисципліни навчальної дисципліни спеціальність 073 «Менеджмент» (денна форма навчання)

Тема	Лекції	Практичні	Самост. робота
Змістовий модуль 1			
Тема 1. Сутність і види податків.	2		3
Тема 2. Податкова система і податкова політика.	2		3
Тема 3. Податок на додану вартість	2	2	3
Тема 4. Акцизний збір	2	2	3
Тема 5. Мито	2	2	4
Тема 6. Податок на прибуток підприємств	2	2	4
Тема 7. Фіксований сільськогосподарський податок	2	2	4
Тема 8. Податок з доходів фізичних осіб	2	2	4
Разом за змістовним модулем 1: 70 год.	16	12	28
Змістовий модуль 2			
Тема 9. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	2	2	4
Тема 10. Плата за ресурси та послуги	2	2	4
Тема 11. Інші податки	2	2	4
Тема 12. Державна податкова служба України.	2		4

Тема 13. Податковий менеджмент	2	2	4
Тема 14. Ухиляння від податків.	2	4	4
Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки в умовах війни	4	4	6
Разом за змістовним модулем 2:74 год.	16	16	32
Загалом:120 год.	32	28	60

Зміст лекційних тем курсу

Номер лекції	Назва теми та її зміст	Кількість годин	Використана література
Змістовий модуль 1			
Лекція 1	Тема1. Сутність і види податків <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічний зміст та призначення податків. 2. Функції податків. 3. Елементи податку, їх характеристика. 4. Види податків і податкових платежів та їх класифікація. 	2	1, 10, 12,24,29,35,3 9,43,44,47,52,66
Лекція 2	. Тема 2. Податкова система і податкова політика. <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика системи оподаткування України. 2. Права та відповідальність платників податків. 3. Склад податкової системи України. 	2	10,17,16,26,27,35, 37,39,46,49,51,57
Лекція 3	Тема 3. Податок на додану вартість <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та фіскальна роль ПДВ як форми універсального акцизу 2. Платники, об'єкти та ставки оподаткування. 	2	10,17,16,24,33, 36,41,46,49,64,68

	<p>3. Порядок обчислення і сплати податку.</p> <p>4. Методика включення податку в ціни товарів, робіт та послуг.</p>		
Лекція 4	<p>Тема 4. . Акцизний збір</p> <p>1. Елементи справляння акцизного збору.</p> <p>2. Механізм обчислення акцизного збору.</p> <p>3. Порядок та терміни сплати акцизного збору.</p> <p>4. Контроль за надходженням акцизного збору та відповідальність платників.</p>	2	10,17,16,26,27,35,37,39,46,49,51,57
Лекція 5	<p>Тема 5. Мито</p> <p>1. Соціально-економічна сутність мита і основи митної справи в Україні.</p> <p>2. Види мита та їх характеристика.</p> <p>3. Елементи нарахування та сплати мита.</p> <p>4. Порядок обчислення, сплати мита та перерахування його до бюджету.</p>	2	10,17,16,24,33,36,41,46,49,64,68
Лекція 6	<p>Тема 6. Податок на прибуток підприємств</p> <p>1. Сутність та форми прибуткового оподаткування юридичних осіб.</p> <p>2. Платники і ставки податку на прибуток.</p> <p>3. Об'єкт оподаткування.</p> <p>4. Зміст, склад і структура валових витрат.</p> <p>5. Порядок сплати податку на прибуток підприємств та зарахування його до бюджету.</p>	2	10,17,16,26,27,44,48,53,59,67,68,69

Лекція 7	<p>Тема 7. Фіксований сільськогосподарський податок</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фіксований сільськогосподарський податок як альтернативна форма оподаткування сільгоспвиробників. 2. Платники фіксованого сільськогосподарського податку. 3. Об'єкти оподаткування та ставки фіксованого сільськогосподарського податку. 4. Порядок обчислення, подання звітності та сплати фіксованого сільськогосподарського податку 	2	17,16,26,27,50, 55,61,68,70
Лекція 8	<p>Тема 8 Податок з доходів фізичних осіб</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Платники і об'єкти оподаткування. 2. Сукупний оподаткований дохід. Податковий кредит.. 3. Ставки податку та порядок його адміністрування. 4. Механізм та особливості нарахування 5. Обов'язки і відповідальність фізичних та юридичних осіб. 	2	15,17,16,26,27,50, 55,61,64,68,70
Лекція 9	<p>Тема 9. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості запровадження спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва для юридичних та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. 2. Платники єдиного податку, об'єкти оподаткування та ставки. 	2	10, 12,24,29,35,3 9,43,44,47,52,66

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Порядок обчислення та сплати єдиного податку. 4. Порядок видачі Свідоцтва про право на сплату єдиного податку суб'єктом малого підприємництва. 5. Фіксований податок. Оцінка та управління позицією процентної ставки. 		
Лекція10	<p>Тема 10. Плата за ресурси та послуги</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Елементи побудови, механізм розробки та порядок сплати плати за землю. 2. Лісовий дохід як плата за використання лісових ресурсів. 3. Збір за спеціальне використання водних ресурсів. 4. Платежі за користування надрами. 	2	10,17,16,24,33, 36,41,46,49,64,68
Лекція11	<p>Тема 11. Інші податки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Податок на промисел: призначення, платники, порядок визначення суми податку та її сплати до бюджету. 2. Податок з власників транспортних засобів: платники, об'єкт оподаткування, ставки та порядок і строки сплати. 3. Місцеві податки: комунальний і податок з реклами. 4. Місцеві збори. 	2	17,16,26,27,50, 55,61,68,70

Лекція12	Тема 12. Державна податкова служба України. <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи організації податкової роботи, її суб'єкти та основні елементи 2. Завдання, принципи та структура податкової служби. 3. Функції податкової служби. 4. Податкова міліція: функції, права та обов'язки. 	2	
Лекція13	Тема 13. Податковий менеджмент <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, об'єкт, суб'єкт та мета податкового менеджменту. 2. Функції податкового менеджменту. 3. Поняття податкової роботи. 4. Оперативний облік та звітність про надходження платежів. 5. Робота податкових інспекцій по забезпеченню повноти обліку. 6. Облік платників податків, податкових надходжень та внесків до державних цільових фондів. 	2	17,16,26,27,50, 55,61,68,70
Лекція14	Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків. <ol style="list-style-type: none"> 1.Економічна сутність ухилення від сплати податків. 2.Форми та способи ухилення від сплати податків. 3. Процедура перекладання податків. 4. Подвійне оподаткування. Міжнародне податкове планування 	2	12,24,29,35,3 9,43,44,47,52,66

Лекція 15,16	<p align="center">Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки в умовах війни</p> <p>1. Сутність податкової політики та напрями її проведення.</p> <p>2. Податкова політика як елемент державного регулювання економіки.</p> <p>3. Напрями податкової політики України в перехідний період.</p> <p>4. Типи податкової політики.</p>	4	15,17,16,26,27,50, 55,61,64,68,70
Всього годин за модуль: 32			

6.3 Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1 Сутність і види податків.		-
2	Тема 2. Податкова система і податкова політика.		-
3	Тема 3. Податок на додану вартість	2	-
4	Тема 4. Акцизний збір	2	-
5	Тема 5. Мито	2	-
6	Тема 6. Податок на прибуток підприємств	2	-
7	Тема 7. Фіксований сільськогосподарський податок	2	-
8	Тема 8. Податок з доходів фізичних осіб	2	-
9	Тема 9. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	2	-
10	Тема 10. Плата за ресурси та послуги	2	-
	Тема 11. Інші податки	2	
	Тема 12. Державна податкова служба України.		
	Тема 13. Податковий менеджмент	2	
	Тема 14. Ухиляння від податків.	4	
	Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки в умовах війни	4	
	Разом	28	

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Номер заняття	Назва теми та зміст заняття	Кількість годин	Використана література
Змістовий модуль 1			
Заняття 1	<p>Тема 2. Податкова система і податкова політика.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика системи оподаткування України. 2. Права та відповідальність платників податків. 3. Склад податкової системи України. 	2	1, 10, 12,24,29,35,39,43,44,47,52,66
Заняття 2	<p>Тема 3. Податок на додану вартість</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та фіскальна роль ПДВ як форми універсального акцизу 2. Платники, об'єкти та ставки оподаткування. 3. Порядок обчислення і сплати податку. 4. Методика включення податку в ціни товарів, робіт та послуг. 	2	10,24,27,28,32,36,38,40,47,49,53,56,62,65
Заняття 3	<p>Тема 4. Акцизний збір</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Елементи справляння акцизного збору. 2. Механізм обчислення акцизного збору. 3. Порядок та терміни сплати акцизного збору. 4. Контроль за надходженням акцизного збору та відповідальність платників. 	2	10,17,16,24,27,29,34,38,39,42,45,48,59,65
Заняття 4	<p>Тема 5. Мито</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічна сутність мита і основи митної справи в Україні. 2. Види мита та їх характеристика. 3. Елементи нарахування та сплати мита. 4. Порядок обчислення, сплати мита та 	2	10,17,16,26,27,35,37,39,46,49,51,57

	перерахування його до бюджету.		
Заняття 5	Тема 6. Податок на прибуток підприємств <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та форми прибуткового оподаткування юридичних осіб. 2. Платники і ставки податку на прибуток. 3. Об'єкт оподаткування. 4. Зміст, склад і структура валових витрат. 5. Порядок сплати податку на прибуток підприємств та зарахування його до бюджету. 	2	
Заняття 6	Тема 7. Фіксований сільськогосподарський податок <ol style="list-style-type: none"> 1. Фіксований сільськогосподарський податок як альтернативна форма оподаткування сільгоспвиробників. 2. Платники фіксованого сільськогосподарського податку. 3. Об'єкти оподаткування та ставки фіксованого сільськогосподарського податку. 4. Порядок обчислення, подання звітності та сплати фіксованого сільськогосподарського податку 	2	17,16,24,27,29,34,38, 39,42,45,48,59,65
Заняття 7	Тема 8 Податок з доходів фізичних осіб <ol style="list-style-type: none"> 1. Платники і об'єкти оподаткування. 2. Сукупний оподаткований дохід. Податковий кредит.. 3. Ставки податку та порядок його адміністрування. 4. Механізм та особливості нарахування 	2	17,16,24,27,29,34,38, 39,42,45,48,59,65

	5. Обов'язки і відповідальність фізичних та юридичних осіб.		
Заняття 8	<p>Тема 9. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості запровадження спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва для юридичних та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. 2. Платники єдиного податку, об'єкти оподаткування та ставки. 3. Порядок обчислення та сплати єдиного податку. 4. Порядок видачі Свідоцтва про право на сплату єдиного податку суб'єктом малого підприємництва. 5. Фіксований податок. Оцінка та управління позицією процентної ставки. 	2	16,24,27,29,34,38, 39,42,45,48
Заняття 9	<p>Тема 10. Плата за ресурси та послуги</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Елементи побудови, механізм розробки та порядок сплати плати за землю. 2. Лісовий дохід як плата за використання лісових ресурсів. 3. Збір за спеціальне використання водних ресурсів. 4. Платежі за користування надрами. 	2	16,24,27,29,34,38, 39,42,45,48
Заняття 10	<p>Тема 11. Інші податки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Податок на промисел: призначення, платники, порядок визначення суми податку та її сплати до бюджету. 	2	16,24,27,29,34,38, 39,42,45,48

	<p>2. Податок з власників транспортних засобів: платники, об'єкт оподаткування, ставки та порядок і строки сплати.</p> <p>3. Місцеві податки: комунальний і податок з реклами.</p> <p>4. Місцеві збори.</p>		
Заняття 11	<p>Тема 12. Державна податкова служба України.</p> <p>1. Основи організації податкової роботи, її суб'єкти та основні елементи</p> <p>2. Завдання, принципи та структура податкової служби.</p> <p>3. Функції податкової служби.</p> <p>4. Податкова міліція: функції, права та обов'язки.</p>	2	
Заняття 12	<p>Тема 13. Податковий менеджмент</p> <p>1. Сутність, об'єкт, суб'єкт та мета податкового менеджменту.</p> <p>2. Функції податкового менеджменту.</p> <p>3. Поняття податкової роботи.</p> <p>4. Оперативний облік та звітність про надходження платежів.</p> <p>5. Робота податкових інспекцій по забезпеченню повноти обліку.</p> <p>6. Облік платників податків, податкових надходжень та внесків до державних цільових фондів.</p>	2	16,24,27,29,34,38, 39,42,45,48
Заняття 13,14	<p>Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків.</p> <p>1. Економічна сутність ухилення від сплати податків.</p> <p>2. Форми та способи ухилення від сплати податків.</p> <p>3. Процедура перекладання податків.</p>	4	17,16,24,27,29,34,38, 39,42,45,48,59,65

	4. Подвійне оподаткування. Міжнародне податкове планування		
Всього годин за модуль:28			

6.4. Самостійна робота

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, придбання необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових занять. Під час такої роботи використовується навчальна спеціальна література, а також тексти лекцій. Специфічною формою навчальної самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування задач, аналізу ситуацій, написання рефератів, аналітичних оглядів.

Згідно з навчальним планом з курсу «Податкова система і податки» передбачена самостійна робота, на яку припадає 60 годин.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Робота з науковими та літературними джерелами.
2. Вивчення додаткової літератури
3. Вирішення і письмове оформлення самостійних завдань
4. Підготовка до практичних занять
5. Підготовка доповідей за темами, запропонованими для самодіагностики.
6. Підготовка до проміжного та підсумкового контролю

Розподіл часу самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1 Сутність і види податків.	3	-
2	Тема 2. Податкова система і податкова політика.	3	-
3	Тема 3. Податок на додану вартість	3	-
4	Тема 4. Акцизний збір	3	-
5	Тема 5. Мито	4	-
6	Тема 6. Податок на прибуток підприємств	4	-
7	Тема 7. Фіксований сільськогосподарський податок	4	-
8	Тема 8. Податок з доходів фізичних осіб	4	-
9	Тема 9. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	4	-
10	Тема 10. Плата за ресурси та послуги	4	-
	Тема 11. Інші податки	4	
	Тема 12. Державна податкова служба України.	4	
	Тема 13. Податковий менеджмент	4	

	Тема 14. Ухиляння від податків.	4	
	Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки	6	
	Разом	60	

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення крім загальноновживаних програм та операційних систем, таких як програми презентацій Microsoft PowerPoint, Open Office Impress.

Методичне забезпечення:

- Електронний конспект лекцій з дисципліни «Податкова система і податки»;
- Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант);

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. / [В.П. Хомутенко, І.С. Луценко, А.В. Хомутенко]; за заг. ред. В.П. Хомутенко Одеса: «Атлант», 2015. 314 с.
2. Бобох Н. М. Формування в Україні механізму оподаткування нерухомого майна, відмінного від земельної ділянки / Н. М. Бобох // Проблеми інноваційно- інвестиційного розвитку. 2013. № 5. С. 55-63.
3. Богер О. В. Податкові стимули для інноваційної діяльності: втрачені можливості та перспективи/ Ефективна економіка. 2015. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?n=2&y=2015>
4. Буряк О. П. Податковий менеджмент: підручник / К. : Ліра-К, 2014. 352 с.
5. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI із змінами та доповненнями / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua /laws/show/2456-17>.
6. Вахновська Н. А. Податковий кодекс в контексті реформування податкової системи України / Економічний форум України. 2011. № 1. С. 1–8.
7. Воронкова О. М. Перспективи реалізації регулюючого потенціалу Податкового кодексу України / Формування ринкових відносин в Україні. 2012. № 1. С. 6-10.
8. Гузар Б. С. Проблеми майнового оподаткування в Україні / Економіка АПК. 2011. № 1. С. 95-101.
9. Дмитрів, В. І. Використання податкового регулювання як інструменту фіскальної політики за умов фінансової кризи / Податкова система України: сучасний стан, проблеми, перспективи розвитку: матеріали Всеукр. міжвуз. студ. конф. до 90-річчя Нац. ун-ту держ. подат. служби України. Ірпінь, 2010. С. 148-149.
10. Єфименко Т. І. Формування конкурентоспроможної податкової системи як чинник розбудови державно-приватного партнерства в Україні / Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка і право). 2009. № 1 (44). С. 18-24.
11. Жукевич О. М. Трансформація акцизного оподаткування тютюнових виробів в Україні / О. М. Жукевич // Вісник ЖДТУ. 2012. № 1 (59). С. 258-260.
12. Журнал «Дт-Кт». Спецвипуск 08-2015 URL: <http://online.dtkr.ua/Book/5af42915-dfaf-4987-a4ef-b82324631980>
13. Зайцев О. В. Податковий менеджмент: підручник / Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 308 с.

- Іванов Ю. Б. Податкова система : підручник / Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий, О. М. Десятнюк. – К. : Атіка, 2006. – 920 с.
14. Кашпур Л. М. Організаційно-правові принципи побудови податкової системи України / Л. М. Кашпур // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 3. – С. 127-130.
15. Крисоватий А. І. Податковий менеджмент : навч. посіб.[для студ. вищ. навч. закл.] / А. І. Крисоватий, А. Я. Кізима.- Тернопіль : Карт бланш, 2004.- 304 с.
16. Крисоватий А.І. Домінанти гармонізації оподаткування: національні та міжнародні вектори : монографія / А.І. Крисоватий, В.А. Валігура. – Тернопіль : Підручник і посібник, 2010. – 248 с.
17. Крисоватий, А. Фіскальна ефективність ПДВ із ввезених на митну територію України товарів / Андрій Крисоватий, Інна Гуцул // Економіст. – 2015. – № 5. – С. 7-9.
18. Митна справа : підруч. / [А. І. Крисоватий, С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк та ін.] ; за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : ВПЦ «Екон. думка ТНЕУ», 2014. 540 с.
19. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI (редакція від 24.07.2015) / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
20. Ніконов А. В. Сучасні напрями впровадження податкової реформи в Україні [Електронний ресурс] / А. В. Ніконов, Н. П. Христенко. – Режим доступу до тексту: <http://economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=519>.
21. Податкова політика України : навч. посіб. / П. В. Мельник, З. С. Варналій, Л. Л. Тарангул [та ін.] ; за ред. П. В. Мельника. – К. : Знання України, 2010. – 505 с.
22. Податкова система [Текст]: Навчальний посібник. / за заг. ред. Андрущенка В. Л. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 416 с.
23. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
24. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Державну фіскальну службу України» від 21.05.2014 № 236 (редакція від 07.08.2015) [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>
25. Стратегічні орієнтири формування і реалізації фіскальної політики України [Текст] : монографія / під ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Вектор, 2012. 356 с.
26. Ткачик Ф.П. Податковий контроль у сфері виявлення ризиків з ПДВ / Ф.П. Ткачик, Х.А. Хома // Світ фінансів. 2016. Вип. 2. С. 113-123.
27. Попова В. Удосконалення структурно-організаційної моделі податкової політики в умовах євроінтеграції. Економіка. Фінанси. Право. 2016. Вип. 11. С. 15–18
28. \Чугунов І. Я. Непряме оподаткування в системі регулювання економіки / І. Я. Чугунов, О. М. Жукевич. Економічний часопис-XX. 2014. № 1-2 (1). С. 61-64.
29. Німецька консультативна група Податок на прибуток підприємств чи податок на виведений капітал: аналіз та рекомендації [Електронний ресурс] / Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. URL: http://www.beratergruppe-ukraine.de/wordpress/wp-content/uploads/2017/04/PS_01_2017_ukr.pdf
30. Податкова система: навчальний посібник / І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик, М. О. Слатвінська [та інш.] / Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
31. Сидорович О.Ю. Інститут податкового адміністрування: оцінка ефективності реалізації в Україні // Причорноморські економічні студії: Науковий журнал. Одеса. 2017. Випуск 20. С. 96-102.
32. Сидорович О.Ю. Передумови функціонування та логіка трансформації контролюючих інституцій з питань оподаткування в Україні// Галицький економічний вісник. 2018. № 1. С. 70-80.
33. Сидорович О.Ю. Інститути оподаткування: форми прояву та логіка функціонування // Світ фінансів. Науковий журнал Тернопільського національного економічного університету. 2016. № 2. С. 28-42.